

MILJÖREDOVISNING 2017

– BILAGAN

Innehållsförteckning

Kommunledningskontoret	3
Mål: Skapa förutsättningar för nybyggnation i ett attraktivt Väsby.....	3
Mål: Fördjupa samarbete och dialog med företagare, föreningar och medborgare kring miljö- och klimatfrågan	3
Mål: Bedriva ett systematiskt miljöarbete för förnyad miljöcertifiering	4
Mål: Kommunen ska vara ett föredöme inom miljöområdet	5
Stöd och process.....	7
Mål: Ett hållbart kontor	7
Kultur och fritidskontoret	14
Mål: Utförare inom nämndens verksamhetsområde ska aktivt arbeta med miljöfrågor	14
Mål: Väsby kulturs miljömål	15
Miljökontoret.....	18
Mål: Nämnden ska bidra med kunskap från nämndens ansvarsområde till kommunens planarbete	18
Mål: Nämndens tillsyn ska bidra till att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten	18
Social och omsorgskontoret	20
Mål: Material- och energiförbrukning samt utsläpp skall hållas på så låg nivå som möjligt.....	20
Mål: Kontoret ska verka för minskad miljöpåverkan och klimatsmarta lösningar	20
Mål: Medvetenheten och kunskapen om vår miljöpåverkan ska öka hos kunder och medarbetare.	22
Utbildningskontoret.....	28
Mål: Utförare inom nämndens verksamhetsområde ska aktivt arbeta med miljöfrågor	28
Kontoret för samhällsbyggnad	32
Mål: Byggnadsnämnden ska genom att planera för en hållbar tillväxt medverka till att fler människor vill bo, verka och utvecklas i kommunen.	33
Mål: Hållbarhet ska vara styrande vid all planering, förvaltning och utveckling.....	33
Mål: Kontoret ska bidra till att kommunens negativa miljö- och klimatpåverkan minskar	35

Kommunledningskontoret

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Andel miljöfordon, kommunkoncernen	65%	69%		64%
 Andel ekologiska livsmedel	40%	33%	25%	29%

Mål: Skapa förutsättningar för nybyggnation i ett attraktivt Väsby

Handlingsplan	Kommentar
 Strategiska samarbeten för tillväxt - samverkan i bostads- och samhällsutvecklingen	Väsby har ett mycket aktivt samarbete med andra aktörer inom ett antal olika samarbetsområden. När det gäller utvecklingen för Stockholms län är framtagandet av en ny RUFSS 2050 i full gång och där är kommunen mycket aktiv i samarbete med såväl andra kommuner som med landsting och länsstyrelse. Detta arbete är också tidsmässigt väl koordinerat med vårt eget arbete med översiktsplanen. Kommunen arbetar också mycket aktivt för att få upp våra viktiga frågor i den pågående infrastrukturplaneringen både på nationell nivå och på landstings- och länsnivå. När det gäller kollektivtrafik så är samarbetet med landstingets trafikförvaltning viktigast och det pågår kontinuerligt ett samarbete och kontakter på alla nivåer inom kommunen med trafikförvaltningen. Till detta kan läggas ett antal samarbeten såsom samverkan inom ABC-stråket, samarbetet inom Arlandaregionen, samarbetet inom stadsbyggnadsbenchen för att utveckla våra samhällsbyggnadsprocesser vidare, inte minst i samarbete med Stockholms byggmästarförening. Vi har också ett kontinuerligt och aktivt samarbete med Sollentuna kommun för att utveckla områden som går över kommungränsen. Alla dessa samarbeten är strategiska och bygger på att samordna infrastruktur och trafikering med bostadsbyggande och som i sin tur syftar till att öka förutsättningarna för att kunna bygga ett långsiktigt hållbart och attraktivt samhälle i Upplands Väsby.

Mål: Fördjupa samarbete och dialog med företagare, föreningar och medborgare kring miljö- och klimatfrågan

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antalet deltagare på olika aktiviteter	100	380	100	400

Handlingsplan	Kommentar
 Miljöfrågor i samverkan	Kommunen har samarbetat med olika aktörer i Väsby för att minska miljöpåverkan i kommunen, genom till exempel deltagande i Earth Hour samt miljöstöd för föreningar. Under Earth hour arrangerade kommunen cykelprovning, leksaksbytardag och andra aktiviteter för invånarna. Under våren anordnades även en kemikaliekampanj (kemikaliekoll)

Handlingsplan	Kommentar
	för invånarna och företagen där flera föreläsningar och en utställning genomfördes. Under sommaren och hösten har flera annonser och information på hemsida och i kommunens tv monitorer (i receptioner och Messingen) gått ut om miljöstödet. Under året har åtta föreningar sökt miljöstöd varav sju fått beviljat stöd för totalt 63 563 kronor. Det är 110 000 kronor avsatt för miljöstöd vilket betyder att 46 437 kr ej har delats ut. De som fått beviljat stöd är: Aktion för fred och utveckling i Kongo, Cykelfrämjandet, Gunnes Felag, Miljöpartiet, Naturskyddsföreningen, Team Pannben och Future Health Sweden.
● Klimatavtal Väsby	Klimatavtal Väsby har under 2017 kommit att innefatta mer än klimat. Detta då företagen som valt att skriva under ett avtal inte längre avgränsas till att göra en energikartläggning och redovisa sin energianvändning utan istället förbinder sig att göra minst en åtgärd som minskar företagets påverkan på miljön. I maj hade Väsby Promotion en klimatavtalslunch där det nya upplägget presenterades och en föreläsare var inbjuden att prata om nudging. 7 december genomfördes en klimatavtalsfrukost med temat solenergi där Profi berättade om sina solcellsinstallationer och energi- och klimatrådgivaren berättade om hur företag kan få stöd av kommunen kopplat till energi.
● Energi- och klimatrådgivningen	Från och med 20 mars har Väsby inlett ett samarbete med Sollentuna och Vallentuna om en energi- och klimatrådgivare på heltid. Tjänsten delas rakt av mellan de tre kommunerna. Rådgivaren är anställd i Upplands Väsby kommun. Nytt samarbetsavtal för det regionala samarbetet i Stockholms län inom energi- och klimatrådgivningen har tagits fram och antagits av alla kommuner förutom Vallentuna. Ett nytt avtal anpassat efter de nya förutsättningarna har därför tagits fram för det lokala klustret som Väsby ingår i med Sollentuna och Vallentuna. Väsby deltar i ett insatsprojekt om solceller som innefattar seminarium och annan information till invånarna och företag. Under seminariet fanns en solcellsexpert samt installatörer och leverantörer på plats för att prata om solceller, svara på frågor och ge tips och råd. Till Upplands Väsby seminarium kom 65 personer. Kommunen har haft en monter i klusterkommuner där man presenterat solkartan, gett rådgivning och samlat in kontakter till rådgivning inom solenergi. Genom energi- och klimatrådgivningen har kommunen även genomfört ett studiebesök hos befintlig solcellsanvändare. På studiebesöket fick deltagarna lära sig hur solcellssystemet fungerade och hur man kan bli mikroproducent av solenergi. Utifrån studiebesöket har flera deltagare visat intresse av att installera solceller inom en snar framtid.

Mål: Bedriva ett systematiskt miljöarbete för förnyad miljöcertifiering.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Godkända periodiska revisioner samt förnyad certifiering 2017	1	1	1	1

Handlingsplan	Kommentar
● Övergång till ISO 14001:2015	Under hösten 2015 publicerades en ny version av ISO 14001. En GAP-analys genomfördes för att identifiera vad som behövde åtgärdas för att klara kraven i nya standarden där ett förbättringsområde är att få en tydligare röd tråd i miljöarbetet i ledningssystemet. Under året har organisationen informerats om de nya kraven i standarden och de förändrade förutsättningarna som krävs i verksamhetsplaneringen och i arbetet med flerårsplanen. En miljöutredning slutfördes i mars (som inkluderade kommunens intressenter och livscykelanalys) och nya betydande miljöområden är antagna av fullmäktige och kommer att ligga till grund för verksamhetsplaneringen framöver.

Handlingsplan	Kommentar
	Ny miljöpolicy antogs av fullmäktige i november. Den kommer att kommuniceras ut i organisationen januari-februari 2018. Information om övergången har genomförts till miljöombud på miljöombudsträffar, på stora SUF, på ledarforum och på insidan. Senast 2018 måste en godkänd övergångsrevision vara genomförd för att kommunen ska få fortsätta vara certifierade enligt ISO 14001.
<p> Fortsätta leda arbetet med miljöledningssystemet för bibehållen certifiering</p>	<p>Extern revision genomfördes under mars-april där kommunen fick totalt fyra mindre avvikelser. På ledningens genomgång i mars presenterades bland annat resultatet av miljömål 2016 och resultatet av GAP-analysen.</p> <p>En ny miljöpolicy och nya betydande miljöområden har tagits fram och kommunicerats ut i organisationen och ut till intressenter. Miljörutinerna har uppdaterats utifrån den nya standarden.</p> <p>Interna revisioner genomfördes enligt revisionsplan. 13 revisioner planerades, varav en avtalsuppföljning, samtliga kontorsledning, Väsby stöd och omsorgs ledningsgrupp samt fyra enheter. Åtta revisioner genomfördes, övriga flyttas till våren, bland annat på grund av för hög belastning i verksamheterna. Områden där avvikelser identifierats är; brister i genomförande av miljöutbildningen, miljöfrågan syns inte i APT-protokollen, brister i det systematiska brandskyddsarbetet, brister i avfallshanteringen, avsaknad av mål och handlingsplaner i samtliga perspektiv (kvalitet och miljö) samt brister i kunskapen om kommunens miljörutiner. Kommunen har fått behålla sin certifiering och arbetar enligt plan för att övergå till den nya standarden våren 2018.</p>

Mål: Kommunen ska vara ett föredöme inom miljöområdet

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Placering i Aktuell hållbarhets miljöbästa kommun ranking	10	20	3	9

Handlingsplan	Kommentar
<p> Föredöme i kommunsverige</p>	<p>Miljöstrategiska funktionen har varit en aktiv part i olika nätverk och andra sammanhang och Väsby miljöarbete har flera gånger lyfts fram som gott exempel i nätverket "Miljöledningssamverkan i norrort". Miljöstrategen har deltagit på Stratsysdagarna och berättat om Väsby miljöredovisning och hur kommunen använder Stratsys för att integrera miljöledningssystemet i kommunens ordinarie arbete med planering och uppföljning. I arbetet med Agenda 2030 hölls i maj en inspirationsföreläsning om ledarskap och hållbar utveckling med Ida Texell, förbundsdirektör och räddningschef för Attunda Brandkår. I övrigt har kommunens miljöarbete presenterats för Aneby, Vallentuna, Upplands-Bro, Järfälla, Sollentuna, Enköpings och Sundbybergs. Miljöstrategiska funktionen har deltagit i flera olika intervjuer som studenter genomfört. Bland annat om Agenda 2030 och miljöledningssystem i kommuner.</p>
<p> Ekologisk utvecklingsplan</p>	<p>Arbetet med implementering av utvecklingsplanen pågår och en projektplan för implementering av planen är under framtagande. I planarbetet används en checklista för ekosystemtjänster. Under september hölls en workshop med genomförandesidan inom KSB. Ekosystemtjänster införlivas också i poängsystemet.</p>
<p> Uppdatera och revidera kommunens energi- och klimatstrategi</p>	<p>Föregående energi- och klimatstrategi var giltig fram till mars 2017. Nya energi- och klimatstrategin antogs av fullmäktige i december 2017. Strategin kommer att kommuniceras internt och externt under januari/februari 2018. Arbetet med mål och strategier startar upp under 2018.</p>

Handlingsplan	Kommentar
<p> Hållbara Väsby/Agenda 2030</p>	<p>Inom projektet Hållbara Väsby har det gjorts en beskrivning av de globala hållbarhetsmål (Agenda 2030) som identifierats som av yttersta relevans för Upplands Väsby kommuns hållbarhetsarbete inom den ekologiska dimensionen. Projektet har också identifierat nyckelpersoner, kontor och/eller nämnder som på ett särskilt sätt berörs av de globala hållbarhetsmål som identifierats i steget ovan. En kartläggning har därefter gjorts av de arbeten som utförs i kommunen samt de befintliga mål och strategier som finns i kommunen, utifrån de tidigare identifierade globala hållbarhetsmålen. Därefter har eventuella brister/luckor inom arbetena samt förslag på mål och strategier för att uppnå kommunens höjda miljöambitioner tagits fram. Resultatet av projektet blev en sammanfattning av vad som kan göras utifrån målet om höjda ambitioner inom hållbarhetsområdet, inom den ekologiska dimensionen. I nästa steg ska resultatet lämnas över till linjeorganisationen. Projektet är slutfört med gott resultat.</p>
<p> Miljöbästa kommun</p>	<p>Upplands Väsby kommun hamnade på plats 20 av 290 i 2017 års kommunranking i "Sveriges miljöbästa kommun". Dock har kommunen länsplacering 5 av 26 i Stockholms län samt placering 5 av 38 i kommungruppen förortskommuner till storstäderna. Upplands Väsby fick 26,02 av totalt 35 poäng. Detta kan jämföras med topplacerade Helsingborg som hade 30,97 poäng. Inom flera områden där Väsby tappade poäng har insatser genomförts, exempelvis har finanspolicyn uppdaterats sommaren 2017, matavfalls målet har nåtts, kemikalieplanen har påbörjats och kommer förhoppningsvis att vara klar under våren 2018, arbetet med att minska matsvinnet har påbörjats och arbetet med att ta fram en bulleråtgärdsplan har påbörjats och slutförs förhoppningsvis under 2018. Utöver dessa finns det antal nyckeltal eller frågor kommunen kan bli bättre inom, nämligen antal kommunala naturreservat, nedskräpning, miljöfordon, kommunikation av miljöarbete, förbättring av gång- och cykelvägar samt dricksvattenplan.</p>

Stöd och process

Mål: Ett hållbart kontor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Varje enhet ska två gånger per år arbeta med medarbetarnas medvetenhet kring hur de kan bidra till kommunens övergripande miljömål.	2	2	2	
 Nyanställda (fasta anställningar) ska genomgå miljöutbildningen på insidan inom tre månader från anställningsstart.	90%	95%		

Handlingsplan	Kommentar
 Det "gröna kontoret"	Under mars genomfördes den externa miljörevisionen och kontoret fick då ett nedslag på grund av att ingen brandövning genomförts i kommunhuset sedan 2014. En övning genomfördes i juni och under hösten följdes den upp med en utbildning av brandskyddsansvariga, brandskyddskontrollanter och utrymningsledare. Stöd & process ska implementera det "gröna kontoret" på sina enheter. I arbetet identifieras de områden som kontoret behöver utveckla och utifrån detta formuleras en handlingsplan. Arbetet med att implementera det "gröna kontoret" påbörjades inte under 2017.

Delmål: Digitalisera processer, minska miljöpåverkan

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Kvalitetssäkrade personalakter (HR- och löneenheten)	100%		10%	
 Digitalisering av intyg (HR- och löneenheten)	100%			

Handlingsplan	Kommentar
 Projekt kvalitetssäkring av personalakter - steg 2 (HR- och löneenheten)	Efter att rutinerna är satta under 2016 kring hur vi får fram vad som saknas i akterna tar vi nästa steg i kvalitetssäkringen för att få fullständiga personalakter. Vi har påbörjat en digitalisering av vårt arbete genom t ex elektroniska lönespecifikationer och digitala personalakter.
 Digitalisera intygshanteringen (HR- och löneenheten)	Det som är kvar är försäkringskassan. Arbetsgivarintygen och tjänstgöringsintygen klara.

Delmål: Bidra i arbetet med att minska CO2 utsläppen

Handlingsplan	Kommentar
■ Färdigställande av utredning och tjänsteutlåtande om bruttolöneavdrag för personalförmåner som bidrar till att minska CO2 utsläppen (HR- och löneenheten)	Efter beslut i koncernledningen flyttas arbetet till 2018.

Delmål: Minst två gånger per år arbeta med enhetens miljömål på enheten

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Antal APT där miljömålen tas upp (HR- och löneenheten)	2			

Delmål: Alla nyanställda ska genomgå miljöutbildningen inom 3 månader från anställningsstarten.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Genomförd miljöutbildning (HR- och löneenheten)	100%			

Delmål: Använda bilar via bilpoolen

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Inga reseersättningar för egen bil (HR- och löneenheten)	0			

Delmål: Fortsatt miljöcertifiering (X)

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Antal utskrifter (Kanslienheten)				
■ Antal hyllmeter i närarkivet (Kanslienheten)				

Handlingsplan	Kommentar
■ En effektiv och allt mer digital informationshantering verkar för måluppfyllelsen. Se mer nedan under "effektiv och kvalitativ dokument- och ärendehantering" (Kanslienheten)	En effekt av den pågående digitaliseringen är att pappersutskrifterna fortsätter att minska, vilket är gynnsamt för miljön och ligger i linje med arbetet för ett mer hållbart kontor.

Delmål: Skapa medvetenhet kring kommunens miljömål och uppmuntra till enskilda handlingar som leder till att bidra till miljömålen.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Två gånger per år arbete med miljöfrågorna på APT för att öka medarbetarnas medvetenhet kring hur de kan bidra till kommunens övergripandemiljömål (IT-enheten)				

Delmål: Underlätta kommunikation på distans

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Antal användare av Lync (IT-enheten)			40 st	90 st

Handlingsplan	Kommentar
■ Se över rutiner för elektronik återvinning (IT-enheten)	Annika har tagit fram en rutin.
■ Marknadsföra Skype för Företag (IT-enheten)	Uppföljning saknas.

Delmål: Skapa medvetenhet kring kommunens miljömål och uppmuntra till enskilda handlingar som leder till att bidra till miljömålen.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Två gånger per år arbete med miljöfrågorna på APT för att öka medarbetarnas medvetenhet kring hur de kan bidra till kommunens övergripandemiljömål (Kommunikationsenheten)				
■ Målet är att minst två event per år är miljöcertifierade enligt miljöchecklistan för event (Kommunikationsenheten)				

Handlingsplan	Kommentar
■ Aktivt uppmuntra våra kunder att "miljöcertifiera" sina event (Kommunikationsenheten)	Uppföljning saknas.

Delmål: Minskad volym tryckt grafiskt material.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Minskad volym tryckt grafiskt material jämfört med föregående år (Kommunikationsenheten)				

Handlingsplan	Kommentar
■ I samarbetet med kunderna verka för en miljövänlig grafisk produktion, till exempel att välja digitalt före tryck (Kommunikationsenheten)	Uppföljning saknas
■ Lägga in miljökrav i upphandlingar på kommunikationsområdet (Kommunikationsenheten)	Uppföljning saknas
■ Beakta verksamhetens miljömål i våra kundkontakter (Kommunikationsenheten)	Uppföljning saknas
■ Alla nyanställda genomför den webbaserade miljöutbildningen inom tre månader (Kommunikationsenheten)	Uppföljning saknas

Delmål: Skapa medvetenhet kring kommunens miljömål och uppmuntra till enskilda handlingar som leder till att bidra till miljömålen.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Miljöarbete på APT (Väsby Direkt)	1		1	

Handlingsplan	Kommentar
■ Minskad miljöpåverkan Väsby Direkt (Väsby Direkt)	Enhetens detaljerade miljömål och handlingsplaner finns tillgängliga för samtliga medarbetare under gemensamma mappar. Dokumentet revideras vid APT minst två gånger per år.

Delmål: Bidra i arbetet med att minska CO2 utsläppen

Handlingsplan	Kommentar
● Miljö (Redovisningsenheten)	Enhetens personal åker tåg till konferenser. Inom Väsby går vi eller cyklar.

Delmål: Miljömål

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antal APT där miljömålen tas upp (Redovisningsenheten)	2	3		

Handlingsplan	Kommentar
 Lägga in i årshjulet för APT (Redovisningsenheten)	Tre arbetsplatsmöten har handlat om miljö och kommunens miljömål.

Delmål: Energispar

Handlingsplan	Kommentar
 Bidra till en lägre energiförbrukning (Redovisningsenheten)	Enhetens medarbetare ser till att fönster och dörrar är stängda och att belysningen och de elektroniska apparaterna är avstängda när vi sist lämnar ett mötesrum eller det egna arbetsrummet

Delmål: Alla nyanställda ska genomgå miljöutbildningen inom 3 månader från anställningsstarten

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Genomförd utbildning (Redovisningsenheten)	100%	Ingen nyanställd har skett		

Delmål: Toppkommun inom miljö

Handlingsplan	Kommentar
 Regelbundna uppföljningar på APT om kommunens miljöarbete (Projekt och hållbarhetsstöd)	Uppföljning saknas

Delmål: Resa kollektivt

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antal eller andel tillfällen enhetens SL-kort/bokningsbara SL-kort använts vs bilåkning				

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
(Projekt och hållbarhetsstöd)				

Delmål: Minska pappersförbrukningen

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Antal utskrifter (Systemförvaltarenheten)	7 625		7 626	

Handlingsplan	Kommentar
● Börja spara dokument i Lex (enligt hanteringsanvisningarna) (Systemförvaltarenheten)	Uppföljning saknas
● Gå igenom och vid behov uppdatera hanteringsanvisningen. (Systemförvaltarenheten)	Uppföljning saknas
● BI: Se till att det finns lathundar i lathundsverktyget för de vanligaste processerna som idag saknar stöd. (Systemförvaltarenheten)	Uppföljning saknas

Delmål: Medarbetarna har kännedom om riktlinjerna i kommunens miljöpolicy

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Andel som genomgått kommunens miljöutbildning (Systemförvaltarenheten)	100%	100%	67%	

Handlingsplan	Kommentar
● Genomföra en miljöriskanalys på enheten (Systemförvaltarenheten)	Områden där brister identifierades har lagts som åtgärdsplan i Riskkontrollen i Stratsys.
◆ Utbilda personalen i våra miljöpolicy (Systemförvaltarenheten)	Enheten har dels genomgått miljörevision men också aktivt arbetat med att gå igenom kommunens olika miljöpolicy. Då enheten i slutet av 2017 haft hög personalomsättning kommer detta troligen bli ett arbete som vi kommer att behöva fortsätta med under 2018. Utbildning i policyn avseende kemikalier flyttas till 2018 pga. omarbetning där nytt dokument presenteras våren 2018.

Delmål: Miljövänliga evenemang och inköp (Projekt och hållbarhetsstöd)

Handlingsplan	Kommentar
■	Delmålet saknar handlingsplan och uppföljning.

Controllerenheten

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Kultur och fritidskontoret

Mål: Utförare inom nämndens verksamhetsområde ska aktivt arbeta med miljöfrågor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
◆ Antal föreningar som sökt miljöstödet	9	7	8	7
● Andel verksamheter i kommunal regi som har aktiviteter med miljötema	100%	100%		
● Antal aktiviteter med miljötema som nämnden arrangerar eller är delaktiga i	69	86		

Handlingsplan	Kommentar
● Miljöstödet	Kommunledningskontoret tillhandahåller en möjlighet för föreningar att söka miljöstödet för olika typer av miljöprojekt. Miljöstrategiska funktionen svarar för medlen samt beslutar om miljöstödet och kultur- och fritidskontoret är med och administrerar och följer upp miljöstödet. Kultur- och fritidskontoret fortsätter att informera föreningarna om möjligheten till miljöstödet genom dialog och informationsutskick men det har varit svårt att få fler föreningar att ansöka om miljöstödet. För att öka antalet föreningar som söker miljöstödet kommande år ska föreningarna få tydligare exempel på aktiviteter som går att få miljöstödet för. Vid föreningsbesök ska dialog om möjligheten till miljöstödet ske.
● Aktiviteter med miljötema	Biblioteket har bland annat arrangerat leksaksbyttardag under vårterminen. Barn fick lämna in leksaker i förväg och fick kuponger att byta in nya leksaker för. Aktiviteten var mycket omtyckt. Gunneshöjden har under sommaren arrangerat flera djurvårdskurser för barn 6-15 år (med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällesfrågor). Förutom att de fick lära sig hur man praktiskt sköter om en gris eller ett får, lyftes även frågor om hållbar konsumtion och om djurens olika funktioner, så som att hålla landskapen öppna och levande genom betesdjur. Vid varje skolbesök på Gunneshöjden får eleverna lära sig om kretsloppet och hur djur och natur ska skötas om. Kulturskolan informerade besökarna i samband med invigningen av kulturskolan om källsortering. De satte upp skyltar som beskrev hur källsorteringen ska gå till och vilka effekter den får.
Miljöarbete	Kultur- och fritidskontoret har ett nära och väl fungerande samarbete med kontoret för samhällsbyggnad bland annat vad gäller anläggningsdrift. Tillsammans arbetas för att förbättra miljöarbetet på Vilundaparken. Det gäller främst att få till fungerande sorterings- och sophanteringssystem. Det har visat sig svårt att implementera fungerande miljösorteringsrutiner på Vilundaparken. Från kommunens sida är det svårt att ställa krav på frivilligverksamheterna men också att dagligen följa upp arbetet med den ringa bemanning som finns på anläggningen i dagsläget. Under hösten 2017 gjordes ett omtag där flera förändringar genomfördes för att uppnå bättre resultat i miljöarbetet i anläggningen. En annan miljöinsats är investeringen i det miljövänliga granulat som genomförts på några av kommunens

Handlingsplan	Kommentar
	<p>konstgräsplaner, vilket var ett uppdrag utifrån Miljökontorets föreläggande.</p> <p>Det finns utmaningar med att hitta nya och kreativa sätt att genom aktiviteter och dialog lyfta miljöarbetet till en bredare krets och att bland annat öka engagemanget för källsortering hos de föreningar och besökare som nyttjar de anläggningar som kultur- och fritidsnämnden hyr ut.</p> <p>I en så energisnål verksamhet som Gunnes gård är det svårt att minska någon förbrukning. Målet ligger närmast på att lära och informera besökarna om kretslopp både gällande sopor och återbruk. Gällande klimatet är det en svårare fråga eftersom gården hanterar djur där idisslarna är de som släpper ut mest växthusgaser. Gunnes gård vill därför satsa på så tidsenliga raser som möjligt, vilka är mindre än de köttdjur som produceras idag.</p>

Mål: Väsby kulturs miljömål

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Gunnes gård (Väsby kultur)				

Handlingsplan	Kommentar
■ Väsby kulturs enheters miljömål (Väsby kultur)	Uppföljning saknas.

Delmål: Biblioteket arbetar aktivt med miljöfrågor

Handlingsplan	Kommentar
◆ Miljöfrågor diskuteras på samtliga APT (Biblioteket)	Har ej diskuterats på samtliga utan diskuterats vid enstaka tillfällen. Under 2018 kommer det att läggas till som en stående punkt.
● Källsortering uppmuntras (Biblioteket)	Biblioteket källsorterar och följer miljöstationens direktiv

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Programpunkter med miljötema (Biblioteket)	4	6		

Delmål: Vega arbetar aktivt med miljöfrågor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antal aktiviteter med miljötema (Vega)	10	7		

Handlingsplan	Kommentar
 Miljöfrågor diskuteras på samtliga APT (Vega)	Miljöfrågor har diskuterats på APT. Vega kommer att utöka sitt miljöengagemang och dra nytta av placeringen i Susebo/Hälsans park. I samarbete med KSB/stadsträdgårdsmästaren kommer Vega börja odla ätbara växter på tomten för att öka förståelsen för kretslopp, närmiljö och matproduktion.
 Vega ska källsortera (Vega)	Källsortering genomförs och 7 aktiviteter med miljötema har genomförts.

Delmål: Kulturskolan ska arbeta aktivt med miljöfrågor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antal elev-evenemang med miljötema (Kulturskolan)	2	1		

Handlingsplan	Kommentar
 Miljöfrågor diskuteras kontinuerligt vid APT (Kulturskolan)	Miljöfrågor har funnits som en fast punkt på dagordning vid APT under året. 7 APT har hållits under året.
 Källsortering uppmuntras (Kulturskolan)	Frågan har tagits upp för diskussion löpande och vid behov under året.
 Evenemang med miljötema (Kulturskolan)	Invigningen av Upplands Väsby kulturskola i september hade miljötema. Under höstterminen inleddes också planering inför ett andra evenemang som kommer att genomföras efter årsskiftet. I kulturskolans lokaler finns miljöinformation på ett lättansatt sätt för våra elever.

Delmål: Gunnes gård ska aktivt arbeta med miljöfrågor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antal klasser som arbetat aktivt med kretsloppet (Gunnes Gård)	50	50	42	50

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Antal djur (Gunnes Gård)	100%	100%	100%	70%

Delmål: Gunnes gård ska i möjligaste mån använda ekologiska varor i verksamheten.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Ekologiska matvaror (Gunnes Gård)	15%	20%	10%	

Handlingsplan	Kommentar
 Ekologiska matvaror (Gunnes gård)	Utifrån kommunens avtal ska Gunnes gård köpa ekologiska matvaror till skolklasserna som besöker oss. Gården köper ekologiskt margarin, ärtor, havregryn. Detta utgör mer än 20% av inköpen.

Messingenenheten

Handlingsplan	Kommentar
	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Miljökontoret

Mål: Nämnden ska bidra med kunskap från nämndens ansvarsområde till kommunens planarbete

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Andel planer där miljönämndens personal deltar (Miljönämnden)	100%	100%		

Handlingsplan	Kommentar
 Personal i planarbetet (Miljönämnden)	Verksamhetsplaneringen säkerställer att det finns personal för planarbetet. Finansiering sker genom tidsskrivning som betalas av KSB.

Mål: Nämndens tillsyn ska bidra till att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Andel enskilda avlopp som har inventerats enligt tillsynsplan (Miljönämnden)	100%	100%	125%	20%
 Andel dagvattendammar som har fått tillsyn enligt tillsynsplan (Miljönämnden)	80%	50%	31%	3%
 Andel enskilda avlopp som följts upp efter konstaterade brister vid inventering (Miljönämnden)	70%	81%		
 Andel dagvattendammar som följts upp efter konstaterade brister vid tillsyn (Miljönämnden)	70%	0%		

Handlingsplan	Kommentar
 Genomföra inventering av samtliga enskilda avlopp i kommunen till 2017	Inventeringen av enskilda avlopp slutfördes under 2017. Totalt 206 avlopp. 44 är ok. 162 ska föreläggas, ca 30 kvarstår (132/162=81 %).

Handlingsplan	Kommentar
(Miljönämnden)	Ytterligare ca 20% av avloppen har förelagts om förbud eller åtgärder.
<p>◆ Bedriva tillsyn på samtliga dagvattendammar under perioden 2014 – 2018 (Miljönämnden)</p>	<p>Efter utförd tillsyn ska det finnas krav på skötselplaner och kontrollprogram för samtliga dagvattendammar. I enlighet med nämndens beslut i juni 2017 har hälften av dagvattendammarna blivit föremål för tillsyn hittills och återstående tillsyn kommer genomföras under 2018.</p>
<p>◆ Ta fram strategi för hantering bergvärmeanläggningar i vattenskyddsområde (Miljönämnden)</p>	<p>I vattenskyddsområden avstyrker Norrvatten från borring av bergvärme och en strategi behövs för att klargöra kommunens ställningstagande. Hälsoskyddsföreskrifterna är ändrade, men själva strategidokumentet kommer att tas fram under 2018.</p>

Social och omsorgskontoret

Mål: Material- och energiförbrukning samt utsläpp skall hållas på så låg nivå som möjligt

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Andel resor i samband med tjänsteförändringar där val av färdmedel skett med beaktande av kommunens miljöpolicy (Familjerättsnämnden)	95 %	95 %	88 %	

Handlingsplan	Kommentar
 Ökad digitalisering (Familjerättsnämnden)	Fortsatt arbete med digitalisering av verksamheten bl.a. i syfte att minska pappersförbrukningen. Ett system med krypterad e-post har under vintern införts på prov bl.a. i syfte att kunna kommunicera mera omfattande sekretessmaterial med i första hand domstolarna. Säker (krypterad) e-post är uppskattat av både handläggare och brukare, det har också visat sig att pappersförbrukningen har minskat med 33%.

Mål: Kontoret ska verka för minskad miljöpåverkan och klimatsmarta lösningar

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Andel enheter som har miljömål inklusive handlingsplaner och uppföljning	100%	100%	100%	
 Antal enheter som tagit fram en plan för och genomfört miljöförbättringar inom området resvanor (Individ- och familjeomsorg)	5		4	
 Att åtgärda källsorteringskärl samt följa de åtgärder som framgår av checklisten (Myndighetsenheten äldre)	100%	100%		

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Att åtgärda källsorteringskärl samt följa de åtgärder som framgår checklisten. (Myndighetsenheten funktionsnedsatta)	100%	100%		

Handlingsplan	Kommentar
Miljöarbete	<p>Social- och äldregruppen har ett viktigt ansvar i utvecklingen av ett hållbart Väsby. Arbetet tar som utgångspunkt Vision 2040 är att "Väsby är ett föredöme i arbetet med miljö och klimatåtgärder". Miljöarbetet omfattar både kommunens egen verksamhet och insatser som kommunen gör i samarbete med kommuninvånare, det lokala näringslivet och andra aktörer. Nämnden ska fortsätta att utveckla sätt för utförare att delta i klimat- och miljöfrågorna.</p> <p>Enheterna på social- och omsorgskontoret arbetar aktivt med miljöfrågan. Det är en stående punkt på APT-möten och miljöombud finns. Miljöarbetet sker idag strukturerat, men under 2018 behöver dokumentationen och uppföljningen bli bättre.</p>
Miljöarbete (Kvalitetsenheten)	Kvalitetsenheten har ett miljöombud och håller sig uppdaterade i kommunens miljöarbete. Enheten ser till så att det ställs rimliga miljökrav i upphandlingar samt följer upp att kraven följs. Vartefter miljöfokus har ökat i kommunen generellt de senaste åren märks att det går åt mycket tid för att följa upp alla miljökrav. För att inte enheten ska tappa för mycket tid och kraft åt detta kommer enheten att söka sig ett närmre samarbete med kommunens miljöstrategiska funktion för att se hur de kan bidra med uppföljning av miljökrav. Kvalitetsenhetens kärnuppdrag handlar främst om att säkra kvaliteten på den vård och omsorg som ges till äldre och personer med funktionsnedsättning och följa att verksamheterna arbetar med systematisk kvalitetsutveckling.
☐ Miljöarbete (Individ- och familjeomsorg)	Uppföljning saknas.
☐ Ställa krav på sortering av matavfall i alla våra avtal med utförare (Kvalitetsenheten)	Uppföljning saknas.
☐ Påminnelse om enhetens miljörutiner kring sortering av matavfall, stänga av datorer/lampor, använda bilpoolen etc. (Kvalitetsenheten)	Uppföljning saknas.
☐ Påminnelse om enhetens brandskyddsarbete (Kvalitetsenheten)	Uppföljning saknas.
☐ Enheten har utsett ett miljöombud som bevakar miljöfrågor. Enheten har tillsammans med miljöombudet samt beställarenheten för funktionsnedsättningen tagit fram en	Uppföljning saknas.

Handlingsplan	Kommentar
checklista med aktiviteter för minskad miljöpåverkan. Checklistan kommer att finnas med i introduktionspärmen för nyanställda (Myndighetsenheten äldre)	
■ Beställarenheten för funktionsnedsättning har utsett ett miljöombud som bevakar miljöfrågor. Enheten har tillsammans med Beställarenheten för äldre tagit fram en checklista med aktiviteter för minskad miljöpåverkan, se handlingsplan (Myndighetsenheten funktionsnedsatta)	Uppföljning saknas.

Delmål: Ska minska sitt resande ur miljöpåverkans synpunkt

Handlingsplan	Kommentar
■ Sammanställa 2016 års noterade resande i tjänsten på Beroendeenheten (Beroendeenheten)	Uppföljning saknas

Mål: Medvetenheten och kunskapen om vår miljöpåverkan ska öka hos kunder och medarbetare.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Antal aktiviteter som genomförts för att öka kunskapen och medvetenheten om miljöpåverkan hos de enskilda och medarbetare (Väsby Stöd och Omsorg)	30 st	30 st	30 st	

Handlingsplan	Kommentar
● Öka medvetenheten och kunskapen om vår miljöpåverkan	Enheterna ska ta fram minst en aktivitet inom miljöområdet i syfte att minska miljöpåverkan och öka kunskapen och medvetenheten hos våra kunder och medarbetare. Miljöplan ska utformas gemensamt i styrgruppen i syfte att bibehålla

Handlingsplan	Kommentar
(Väsby Stöd och Omsorg)	<p>pågående miljöarbeten samt beskrivning av de aktiviteter som tillkommer.</p> <p>En kvalitet- och miljösamordnare har anställts för att säkerställa arbetet inför interna och externa miljörevisioner. Andra ansvarsområden är att ta fram förbättringsförslag tillsammans med miljöombuden samt årligen ta fram förslag till miljöplan i samverkan med miljöombuden och redovisa förslaget till ledningsgruppen.</p> <p>Extern och intern miljörevision har genomförts med positivt resultat.</p> <p>Arbete med att minska på energiförbrukningen har fortsatt hela året med att till exempel att köra fulla maskiner med tvätt och disk. Släcka i de utrymmen man inte är i och inte använda sig av "stand by" på teknisk utrustning som tv apparater, datorer och skrivare. Användandet av torktumlare har minskat och under den varmare delen av året har trädgården kunna användas till att torka tvätt ute. På enheten används endast de licade bussar som står till enheterna inom LSS förfogande.</p> <p>Inom särskilt boende sker inköp av miljövänliga och ekologiska produkter, där så är möjligt. Alla sopor sorteras och vid transporter mellan enheterna används miljöbil eller elcykel. Under 2018 ska en satsning göras för att minska svinnet av mat.</p> <p>Daglig verksamhet har årligen aktiviteter för att stärka kompetensen kring miljöpåverkan både för kunder och medarbetare. Verksamheterna har t.ex. tittat på film om ämnet, anordnat tipsrunda och energicontroller har bjudits in för en lättare föreläsning om miljö. Verksamheterna samverkar kring återvinning antingen att det källsorteras eller återvinns till en ny produkt för försäljning. E-beställning av transport och arbeten från Närmiljöteamet är nu möjlig.</p> <p>Inom bostad med särskild service deltar kunder i allt från sopsortering till att lämna avfallet på återvinningsstationerna. Miljö är en stående punkt på arbetsplatsträffens dagordning, där diskussioner förs hur klimatsmart enheterna kan arbeta. Några kunder har återvinningsuppgifter som daglig verksamhet och vid vissa promenader har målet varit att gå till återvinningsstationen.</p> <p><u>Enheten för personligt stöd:</u> Enheten motiverar, inspirerar och uppmuntrar kunderna att källsortera, bl.a. har det nyligen köpts in sorteringskärl till en kund. Nu källsorterar kunderna i alla fem grupperna. Verksamhetsavfall hämtas varje tisdag från Stora Väsby av kund och medarbetare. Medarbetarna är noga med att fylla tvättmaskin och diskmaskin hos kund, släcka lampor i rum där ingen är. Datorerna är avstängda då de inte används, laddare till telefoner sitter endast i då de laddas. Under året har förbrukningsmaterialet minskats. Ledsagare och avlösare registrerar timmar i Heroma och lämnar inga tidrapporter. Alla medarbetare inom Personligt Stöd använder IT-stödet Intraphone, där registrering hos kund sker digitalt istället för med fysiska tidrapporter. Personligt stöd har nu ett miljöombud som kommer att delta på kommunens gemensamma miljömöten och bjudas in till övriga APT och informera/ uppdatera alla om hur medarbetarna kan minska miljöpåverkan samt öka kunskapen och medvetenheten hos alla medarbetare och kunder.</p> <p><u>Navet:</u> På dagverksamheten Navet bibehålls matavfallssorteringen samt övrig avfallshantering och pantning. Miljöarbetet säkerställs med medarbetare som har extra miljöansvar samt med miljöfrågesport.</p> <p><u>Café Astrid:</u> På kundmöte har diskussioner om sopsorteringen på Café Astrid varit aktuellt. Energicontroller Jimmie Rudemyr har bjudits för att ha en lättare föreläsning kring miljö för kunderna. Verksamheten har även kommit igång med att sortera ut matavfall och det finns ett vegetariskt alternativ till lunch varje dag. Vi "miljöstrul" har verksamheten föreslagit om att få behållare för mjölkförpackningar m.m. men det avlogs tyvärr av Centrumledningen.</p> <p><u>Närmiljöteamet:</u> I syfte att minska miljöpåverkan och öka kunskapen och medvetenheten hos kunder och medarbetare har man tittat på en film angående miljögifter i sjön.</p> <p><u>Hörnan:</u> I samråd med kunderna har systemet med sopsortering förenklats och fler kunder har nu som arbetsuppgift att sortera och hantera sopor. I hela verksamheten återanvänds så mycket som möjligt av förpackningsmaterial. Kunderna deltog i en gemensam föreläsning kring energi på Cafe Astrid.</p> <p><u>Arbetsförlagd verksamhet:</u> Det finns en hög miljömedvetenhet hos samtliga kunder. Aktiviteter hålls årligen för att stärka</p>

Handlingsplan	Kommentar
	<p>kompetensen kring miljöpåverkan både för medarbetare och kunder. Kunderna är i hög grad delaktiga i kommunens källsortering på Brobacken, Messingen, Pyramiden, Kommunhuset samt Anton Tamms väg. Under hösten gjordes ett studiebesök på Sörab för att följa sopans väg.</p> <p><u>Alternativ daglig verksamhet:</u> Kunderna är med och sorterar sopor i grovsoprum en gång i veckan. En tipsrunda gällande källsortering anordnades under året.</p> <p><u>Optimus Hantverkshuset:</u> Det finns en hög miljömedvetenhet hos samtliga medarbetare. Aktiviteter hålls årligen för att stärka kompetensen kring miljöpåverkan både för medarbetare och kunder. I år genomfördes en tipsrunda gällande miljöfrågor för kunderna. Kunderna är delaktiga i verksamhetens källsortering och har det som en av diskussionspunkterna på kundernas APT. Under året har belysningen i lokalerna setts över i samråd med energicontroller. Optimus Hantverkshuset tar rutinmässigt emot återvinningsmaterial.</p> <p><u>Händelseriket:</u> I syfte att minska miljöpåverkan och öka kunskapen och medvetenheten på verksamheten, har en film om hur matavfall blir biogas visats. Bland annat konstaterade verksamheten hur stor minskning av miljöpåverkan det blir när man sorterar matavfall.</p> <p><u>Södra/Östra berget:</u> Miljöombudet har haft kontinuerlig information angående miljöpåverkan och arbetet som drivs på Södra/Östra Berget. Ombudet deltar även i nätverket för ombuden inom Väsby Stöd och Omsorg.</p> <p><u>Norra Berget:</u> Kunderna är med och sorterar avfallet och går med vår sopsortering till miljostationen. Arbeta med att göra utemiljön trevliga runt själva huset Lotsen (som är beläget i Norra berget) är påbörjat. Bland annat har verksamheten röjt upp i växtlådorna, påbörjat en örtodling med växter och material som verksamheten själva ordnat och fått in. Plantor har drivits upp och enklare växtodlingar finns inomhus som kunden sköter om tillsammans med medarbetare. Under sommarhalvåret har verksamheten arbetat löpande med utemiljön där deltagarna har tagit hand om det som odlats under sommaren och bland annat torkat mynta för att ha till eget te. Under hösten har kunderna tillsammans med medarbetarna sett miljöfilmen "Plast i haven". På kundernas arbetsplatsträff har man också pratat om miljöpåverkan på jordens resurser.</p> <p><u>Smedjan:</u> Under året har vi sett två filmer (bland annat om hur soporna blir biogas) och efter det har vi fört diskussioner vad vi har lärt oss och vad vi kan göra bättre. Vi har haft stående punkt på vår arbetsplatsträff som handlar om miljöfrågor. Vårt miljöombud har också informerat oss vad som togs upp på miljöombudsmöten och säkerställt att varje punkt från årshjulet angående miljöinformation har tagits upp.</p> <p><u>Hasselgatan 11:</u> Utflykter med kommunala transportmedel har genomförts då möjlighet har funnits. Elcykeln har även använts då tillfälle givits. Alla medarbetare har bevakat att energiförbrukningen är på så låg nivå som möjligt, genom t.ex. att alla tvätt- och diskmaskiner körs fulla, lampor släcks när ingen är på enheten och inga maskiner står på stand-by-läge.</p> <p><u>Hasselgatan 50:</u> Utflykter med kommunala transportmedel har genomförts då möjlighet har funnits. Elcykeln har även använts då tillfälle givits. Alla medarbetare har bevakat att energiförbrukningen är på så låg nivå som möjligt, genom t.ex. att alla tvätt- och diskmaskiner körs fulla, lampor släcks när ingen är på enheten och inga maskiner står på stand-by-läge. Genomgång av enhetens kemiska produkter har genomförts och en naturlig övergång till icke kemiska produkter sker om möjlighet finns. Bakpulver, ättika, citron och såpa är några av de produkter som kan ersätta de sedvanliga.</p> <p><u>Kavallerigatan:</u> Utflykter med kommunala transportmedel har genomförts då möjlighet har funnits. Elcykeln har även använts då tillfälle givits. Alla medarbetare har bevakat att energiförbrukningen är på så låg nivå som möjligt, genom t.ex. att alla tvätt- och diskmaskiner körs fulla, lampor släcks när ingen är på enheten och inga maskiner står på stand-by-läge. Verksamhetens mobila avfallsstation har försvunnit, daglig verksamhet från MK 10 hämtar avfallet regelbundet. Brandutbildning för kunder har genomförts under året.</p> <p><u>Maria Krantzons väg 20:</u> Alla medarbetare har bevakat att energiförbrukningen är på så låg nivå som möjligt, genom t.ex. att alla tvätt- och diskmaskiner körs fulla, lampor släcks när ingen är på enheten och inga maskiner står på stand-by-läge.</p>

Handlingsplan	Kommentar
	<p><u>Sandavägen:</u> Miljöansvariga på Sandavägen har under 2017 bjudit in miljökontoret för information. Verksamheten källsorterar och återvinner i så stor utsträckning som möjligt och pågående delaktighetsarbete med kund fortlöper från förra året där aktiviteten innebär att kund följer med till återvinningsstation sam hjälper till att sopsortera. Under våren 2017 började man använda den odlingslott som finns i trädgården på Sandavägen. Man valde att sätta potatis som sen kund och medarbetare skördade tillsammans. Kommunens avfallsutvecklare samt Energicontroller har besökt Sandavägen och informerat personalgruppen gällande kommunens arbete med avfalls- och energifrågor. De har också gett personalgruppen information kring hur Sandavägen kan vidareutveckla sitt miljöarbete.</p> <p><u>Trädgårdsmästarvägen:</u> Verksamheten har inkluderat kunderna i miljöarbetet genom att sopsortera varje dag samt att kunden har följt med till återvinningsstationen en gång i veckan. Verksamheten har tittat på en film om miljövinster vid sopsortering (specifikt hur matavfall blir biogas) för att öka kunskapen och medvetenheten om att minska sin miljöpåverkan.</p> <p><u>Hedvigsgården:</u> Hedvigsgården har en miljöbil som används av rehabpersonal och sjuksköterskor för att ta sig mellan verksamheterna och samordning av transporter görs. Arbetet med att göra färre beställningar av akutläkemedel är påbörjat.</p> <p><u>Speldosan:</u> För att minska klimatpåverkan från transporter är leveranserna samordnade.</p> <p><u>Dragonvägen 2:</u> Verksamheten har ordnat miljöaktivitet inom sopsortering och sorterar ut matavfall enligt rutiner för Väsbyhem AB. Verksamheten använder kommunens bilar från kommunens bilpool för att minska sin klimatpåverkan från transporter.</p> <p><u>Stora Vilunda:</u> Då verksamheten bygger på återvinning av textilier, trä och möbler finns en hög miljömedvetenhet hos samtliga medarbetare och kunder. Vi har årligen aktiviteter för att stärka kompetensen kring miljöpåverkan både för medarbetarna och kunderna. Kunderna är delaktiga i verksamhetens källsortering och det är en av diskussionspunkterna på kundernas APT. Nästan hela verksamheten är uppbyggd på saker som skänkts (från bortskänkes-sidor, andra verksamheter och privatpersoner som besökt butiken) och sedan fixats till. Vi tar emot textilier, möbler och även färgrester om de är vattenbaserade. Alla möbler och en hel del förbrukningsinventarier är sådant vi fått gratis. Allting som säljs i vår butik är sådant som vi återvunnit utom målningarna. Vi inriktar oss på återvinning och hållbar utveckling på individ- och samhällsnivå och ur ett globalt perspektiv. Vi tog fram 4 förslag på filmer vi kunde se om miljöfrågor och presenterade dessa på en onsdagsträff. Kunderna fick rösta om vilken de ville se och de valde A plastic ocean. Utfallet blev positivt och kunderna har efterfrågat en ny filmdag. Vi kunde också se en omedelbar verkan då plastpåsar i vår kökslåda minskade eftersom alla började bära med dem hem igen för att återanvända till matlådorna.</p> <p><u>Baldersvägen:</u> Miljöombudet informerar sina arbetskamrater på Baldersvägen löpande på APT, med fokus på kommunens årshjul för miljöarbetet.</p> <p><u>Allhelgonavägen:</u> Ingen uppföljning</p> <p><u>Blommelundsvägen:</u> Ingen uppföljning</p> <p><u>Brobacken:</u> Ingen uppföljning.</p> <p><u>Upplysningens väg:</u> Ingen uppföljning.</p> <p><u>Lövstavägen 57:</u> Ingen uppföljning.</p> <p><u>Ryttargatan:</u> Ingen uppföljning.</p> <p><u>Lövstavägen 31:</u> Ingen uppföljning.</p> <p><u>Maria Krantzons väg 10:</u> Ingen uppföljning.</p>
 Miljöaktivitet (Närmiljöteamet)	<p>Vi har utökat vårans sopsortering och skaffat oss ett miljöskåp, där vi också har använt av oss nedbrytbara påsar. Miljöskåpet används flitigt och har blivit en naturlig del av vår sophantering. Även Whiteboardtavlan används flitigt varje dag</p>

Handlingsplan	Kommentar
	för dagsplanering och är ett effektivt sätt att spara papper varje dag.
● Miljöaktivitet (Södra/Östra berget)	Vi har tittat på en film angående biogas. Vad händer med våra sopor och hur går det till väga att den ska bli biogas. Efter filmen hade vi givande diskussioner om ämnet. Södra/Östra berget hade en miljörevision, med mycket bra resultat, av kommunens interna revisioner. En avvikelse identifierades, men det gäller något som egentligen inte ligger i våra händer (angående bussen).
● Sopsortering och miljöpåverkan (Smedjan)	Vi har haft fortsatt samarbete med närliggande verksamheter angående sortering av sopor. Ungdomarna har varit med och sorterat en del planerade sopor på närliggande verksamhet. Sopkärlden har markerats med tydligare skyltar.
■ Miljöaktivitet (Allhelgonavägen)	Ingen uppföljning.
● Miljöaktivitet (Lövstavägen 31)	Ingen uppföljning.
● Miljöaktivitet (Maria Krantzons väg 10)	Ingen uppföljning.
● Miljöaktivitet (Ryttargatan)	Ingen uppföljning.
● Miljöaktivitet Upplysningens väg 9-11 (Upplysningens väg)	Ingen uppföljning.
● Lövstavägen 57 miljöaktivitet (Lövstavägen 57)	Ingen uppföljning.
■ Miljöaktivitet (Hedvigsgården)	Ingen uppföljning.
■ Miljöaktivitet för kunderna på Brobacken (Brobacken)	Ingen uppföljning.
■ Miljöaktivitet (Speldosan)	Ingen uppföljning.

Utredningsenhet barn och ungdom

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Förebyggande och behandling

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Förebyggande och fritid

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Ekonomiskt bistånd

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Vägval vuxen

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Placeringsenheten barn och unga

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Kvalitetsenheten IFO

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Utbildningskontoret

Mål: Utförare inom nämndens verksamhetsområde ska aktivt arbeta med miljöfrågor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Andel kostnader för ekologiska livsmedel av den totala kostnaden, förskolan och grundskolan, kommunal regi.	37 %	37 %	37 %	33 %
◆ Andelen personbilar inom skolskjuts som drivs på förnybart bränsle	80 %	77 %	77 %	77 %

Handlingsplan	Kommentar
■ Klimatavtal Väsby	Arbetet med klimatavtal Väsby har inte pågått under 2017
■ Miljö- och klimatarbete	<p>Informationsmöte som riktar sig till alla huvudmän, med inriktning mot nämndens miljö- och klimatarbete, har inte genomförts utan uppdraget kvarstår under 2018.</p> <p>Under året har en direktupphandling kring persontransporter genomförts tillsammans med social- och äldrekontoret. Till följd av inkomna anbud som inneburit kraftigt ökade kostnader för bland annat skolskjuts har en sänkning av miljökraven i förfrågningsunderlaget tvingats fram. Utifrån detta finns en risk att mål gällande utsläpp inte kommer att nås under 2017. Under 2018 kommer en ny upphandling att genomföras med målsättning i ett långsiktigt hållbart avtal utifrån miljöaspekter.</p> <p>Under arbetet med att förnya kommunens ISO-certifiering framkom önskemål om att mäta verksamheternas miljöpåverkan med nyckeltal som mer specifikt fångar upp personalens miljöpåverkan. Utifrån detta har ett nytt nyckeltal tagits fram i samband med arbetet med förutsättningar för flerårsplan 2018-2020. Det nya nyckeltalet mäter resor i tjänsten med privat bil, mätt i kilometer.</p> <p>Under 2018 kommer uppföljningen inom målområdet att ses över. Utgångspunkten är att tydligare koppla ihop läroplansmål med mål och handlingsplaner i verksamhetsplanen. Genom att exempelvis följa och tydliggöra Sveriges miljö kvalitetsmål i läroplanen för grundskolan får det systematiska miljöarbetet en riktning.</p>
● Säkerställa delaktighet i projektet, Hållbara Väsby (Strategi för höjda miljö- och hållbarhetsambitioner)	Inriktningen på Hållbara Väsby kommer var Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen som FN har tagit fram. Utbildningskontoret deltog i arbetet med 2 personer. Av hållbarhetsmålen har UBK tagit fram de som är relevanta för utbildningsområdet.

Delmål: I förskolan ska barn lära sig om miljöfrågor

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● I förskolan ska barnen lära sig om miljöfrågor (Väsby kommunala förskolor)	90%	92%	98%	95%

Handlingsplan	Kommentar
■ Förskolans miljöarbete (Väsby kommunala förskolor)	<p>Vi har ett stabilt läge för miljöarbetet inom enheten och resultatet är fortsatt högt. Medvetet arbete med barnen som synliggörs genom den digitala läroplattformen. Föräldrarna involveras i arbetet, t ex på föräldramöten.</p> <p>Under 2017 har arbetet med att ta fram ett nytt miljömål/område pågått, där arbetet drevs i en grupp med miljörepresentanter från alla förskolor. Miljömålet som togs fram har inriktning på återbruk och hållbar utveckling: "Fokus: Återvinning och återbruk för att ta tillvara jordens resurser på ett klokt sätt. Barnen ska få en ökad förståelse för naturens kretslopp samt hur människor, natur och samhälle påverkar varandra." Under studiedagen i mars formulerade alla arbetslag handlingsplaner för sitt arbete och avdelningarna har formulerat sina tillvägagångssätt för att närma sig denna nya målbild. Hittills har fokus legat på skräpplockning, städdagar, sopsortering/återvinning och att hålla nere elförbrukning. De flesta avdelningar har ett inarbetat arbetssätt för detta och målet är implementerat i verksamheten på ett naturligt sätt och ingår i det dagliga arbetet. Några avdelningar har uppgivit att det har varit något eftersatt och de ska se till att sopsortering/återvinning kommer igen efter sommarperioden.</p>

Delmål: Alla på skolan ska arbeta aktivt med miljöfrågor.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Andelen personal som har genomgått miljöutbildningen (Bollstanäs skola)	90%			
● Andelen elever som tycker att de lär sig om miljöfrågor i skolan (åk 3 och 5) (Bollstanäs skola)	84%	84%		

Handlingsplan	Kommentar
■ Miljöarbetets utveckling på Bollstanäs skola (Bollstanäs skola)	<p>Vi har ett aktivt och tydligt arbete för miljön på skolan med stort engagemang hos både elever och personal.</p> <p>Hur många av personalen som har genomfört miljöutbildningen går inte att få fram just nu eftersom det finns en bugg i systemet. Vi följer upp det under 2018. Gissningsvis ligger det minst på 90%.</p>

Delmål: Breddenskolan ska bedriva ett aktivt och systematiskt miljöarbete.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Kundenkätens fråga "På min skola lär vi oss om miljöfrågor" är indikator på hur vi når målet. (Bredden skola)			78%	85%
■ Utifrån Miljömålen, Medarbetarenkätfråga, Styrning (Bredden skola)				

Handlingsplan	Kommentar
■ Aktivt miljöarbete (Bredden skola)	Uppföljning saknas.
■ Brukarsamverkan (Bredden skola)	Uppföljning saknas.

Delmål: Breddenskolans personal har genomfört Miljöutbildningen på Insidan

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Redovisning internt (Bredden skola)		100%		

Handlingsplan	Kommentar
■ Miljöutbildningen (Bredden skola)	All personal ska jobba sig igenom Miljöutbildningen på kommunens Insida.

Delmål: Minska resursanvändningen.

Handlingsplan	Kommentar
■ Minska pappersanvändningen (Runby skola)	I takt med ökad digitalisering ser vi en minskad pappersanvändning och vi kommer att ta fram nyckeltal för att tydligare kunna följa förbrukningen.
■ Minska matsvinnet (Runby skola)	Vi har genom en tät dialog med Fazer lyckats minska matsvinnet. Många vuxna finns kring barnen i alla åldrar i samband med måltiden vilket skapar lugn och ro samt ökar viljan att äta upp maten på tallriken. Matråden tar upp matsvinsfrågan återkommande. De gör även besök på Messingen för att se hur det fungerar i köket och

Handlingsplan	Kommentar
	därmed förhoppningsvis känna ett större ansvar att minska matsvinnet.
■ Energibesparing (Runby skola)	Genom muntliga påminnelser och informationslappar på olika ställen i byggnaden påminns alla om vikten av att spara energi. Vi har själva inget mått på hur stor en eventuell besparing är.

Delmål: Alla enheter ska ha möjlighet att källsortera sitt avfall.

Handlingsplan	Kommentar
■ Se till att vi har soprum lättillgängliga för all personal i verksamheten (Runby skola)	En dialog förs med KSB och Suez kring att få tillgängligt soprum för samtliga byggnader. Frågan har "stannat av" en aning som en följd av planerna på etablering av paviljong i Runby.
■ Pappersinsamling (Runby skola)	Alla klassrum samt kapphall och fritids är utrustade med uppmärkta kärl för papper respektive sopor.
■ Källsortering (Runby skola)	Användningen av kärl för källsortering i båda personalrummen fungerar bra och tömningsfrekvensen har setts över.
■ Avfall med miljöpåverkan (Runby skola)	Ansvarig lärare hanterar avfall efter gällande föreskrifter/instruktioner och Närmiljömiljöteamet anlitas för hämtning. Det finns väl fungerande rutiner för detta, vilket visar sig i vardagen.

Delmål: All personal ska ha god kännedom om kommunens övergripande miljömål.

Handlingsplan	Kommentar
■ Miljöutbildning (Runby skola)	All personal, inklusive nyanställd personal, genomför miljöutbildningen. Som nyanställd får man en introduktion där det tydligt framgår att denna utbildning ska genomföras.

Delmål: Miljöarbete

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ På min skola lär vi oss om miljöfrågor (Väsby skola)				

Handlingsplan	Kommentar
■ Miljöarbete (Väsby skola)	Uppföljning saknas

Delmål: Utförare inom vuxenutbildningen ska aktivt arbeta med miljöfrågor.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Andel utbildningsanordnare som har ett dokumenterat miljöarbete (Vuxenutbildning)				

Handlingsplan	Kommentar
■ Krav i upphandlingarna (Vuxenutbildning)	<p>Enligt rådande auktorisationsavtal står det inget specifikt skrivet om att utförarna ska arbeta aktivt med miljöfrågor. Avtalet reglerar vad som gäller för utbildningens utförande. Huruvida miljöfrågorna ska regleras i auktorisationen eller ej blir en fråga för styrgruppen. I dagsläget är det den generella arbetsmiljölagstiftningen och miljöbalken som gäller för utförarna likväl som för kommunen att följa.</p> <p>Siffror för nyckeltalet ovan "Andel utbildningsanordnare som har ett dokumenterat miljöarbete" har inte kunnat tas fram ur datasystemet. Inför nästa år ställs dessa frågor specifikt till utförarna för att på så sätt få fram ett underlag. Om det ingår i auktorisationskravet så borde resultatet vara 100%.</p>

Delmål: VNG:s miljömål 2015/2016, VNG:s miljörutiner

Handlingsplan	Kommentar
■	Delmålet saknar handlingsplan och uppföljning.

Grimsta skola

Handlingsplan	Kommentar
■	Enheten saknar miljömål, handlingsplan och tillhörande rapportering.

Kontoret för samhällsbyggnad

Mål: Byggnadsnämnden ska genom att planera för en hållbar tillväxt medverka till att fler människor vill bo, verka och utvecklas i kommunen.

Planberedskap som gör det möjligt att bygga 400 nya bostäder årligen

Handlingsplan	Kommentar
◆ Översiktsplan (Enheten för stadsutveckling och hållbar planering) (Tillväxt och regional utveckling)	Arbetet med översiktsplanen ska slutföras för att säkerställa förutsättningarna för långsiktig planering av det framtida Väsby. I arbetet med ny översiktsplan har samråd hållits, dialog- och informationsmöten har genomförts och arbete med att ta fram samrådsredogörelse har färdigställts. Utställning av översiktsplanen pågår januari - mars 2018 och planen beräknas vara klar sommaren 2018.

Mål: Hållbarhet ska vara styrande vid all planering, förvaltning och utveckling

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Antal organisationsövergripande och kompetenshöjande insatser såsom Stadsbyggnadsdagen och Stadsbyggnads- och hållbarhetsakademin (Enheten för stadsutveckling och hållbar planering) (Tillväxt och regional utveckling)	5	5	5	4

Handlingsplan	Kommentar
◆ Kompetensbyggande	Stadsbyggnadsdagen med temat win-win anordnades 30 augusti 2017. Två seminarier inom ramen för stadsbyggnads- och hållbarhetsakademin har anordnats under året: ett frukostseminarium i juni med tema täthet på stadsljusets bekostnad och ett frukostseminarium i november med tema Grönytefaktor. Under april 2017 genomförde delar av bygglovenheten en studieresa till Budapest och den ungerska byggmässan Construma i syfte att studera byggnadsteknik och stadsbyggnad med fokus på miljövänliga lösningar, stadens mötesplatser och insatser som gjorts för att förstärka dessa under de senaste trettio åren. Politiker och tjänstemän genomförde i april en studieresa till Växjö och Jönköping för att ta del av kommunernas arbete med stadsutveckling, utbyggnad av stationsområde, dagvattenhantering och hållbarhet.

Handlingsplan	Kommentar
◆ Långsiktig planering av personal med rätt kompetens	Många större projekt som kräver stora personella resurser pågår. Det är av stor vikt att säkerställa kompetens både inom kommunen samt externa konsulter så att planer och projekt inte tappar fart.
◆ Attraktiv stadsmiljö (Enheten för stadsutveckling och hållbar planering) (Tillväxt och regional utveckling)	Poängsystemet har hittills endast använts i planeringen av Fyrklövern, men fler Väsbyprojekt kan framöver komma att omfattas av det innovativa arbetssättet. Intresset för poängsystemet runtom i landet är stort. Medarbetare i projektet har varit inbjudna av kommuner i övriga landet för att föreläsa om Poängsystemet. Kommunen medverkade på Stockholm Business arena där poängsystemet visades stort intresse.

Delmål: Avfallshanteringen ska vara en självklar del i kommunens planarbete vid ny- och ombyggnation

Handlingsplan	Kommentar
◆ Styrdokument/avfallspolicy (Kretsloppsenheten)	Utgående från genomförd kartläggning av avfallshandling i bygg och planprocessen utvecklas styrdokument som kompletterar avfallsplanen. Syftet är att styra kommunens planeringsprocess i riktning mot ökad källsortering och att utveckla samhällsbyggnadsprocessen så att plats för avfall och avfallsutrymmen blir tillräckliga för att uppnå avfallsplanens mål. Renhållningsingenjören deltar i arbetet med att ta fram ny översiktsplan för kommunen. Verksamhetens huvudprocesser har kartlagts och anpassats för att passa in i den struktur som beslutats inom ramen för projektet "Väsby samhällsbyggnadsportal". Styrdokument för avfall som påverkar bygg- och planprocessen har inkluderats i arbetet och funnit sin plats i den kontorsöverskridande samhällsbyggnadsprocessen.
◆ Utveckling av återvinningscentralen (Kretsloppsenheten)	Återvinningscentralen är en central mötesplats och dess centrala placering i kommunen ger hög kundservice och minskad miljöpåverkan. Kretsloppsenheten bidrar till kommunens planeringsarbete i syfte att utveckla återvinningscentralen till en kretsloppspark. I syfte att möjliggöra utveckling av återvinningscentralen har en utredning för att hitta en alternativ placering för mottagning av trädgårdsavfall startats. Arbetet genomförs i samarbete med kommunens avfallsbolag SÖRAB. En undersökning om möjligheten att kombinera mottagningen av trädgårdsavfall med en biokolsanläggning har också påbörjats.
● Framtagande av en ny gemensam avfallsplan för perioden 2021-2032 (Kretsloppsenheten)	Kommunstyrelsen har beslutat att delta i samarbetet med SÖRAB och övriga ägarkommuner med att ta fram en ny gemensam avfallsplan för perioden 2021 - 2032.

Delmål: Utveckla GIS-tjänster.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Antal användare av den interna webbkarttjänsten webmap. (Kart- och GIS-enheten)	180	190	170	153

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Antal besökare på den externa webbkarttjänsten Väsbykartan. (Kart- och GIS-enheten)	3 200	4 948	4 410	3 723

Handlingsplan	Kommentar
● Utveckla GIS-tjänster (Kart- och GIS-enheten)	<p>Kommunens interna webbkarttjänst WebMap utvecklas ständigt efter användarnas behov och önskemål för att kunna handlägga och serva kommunmedborgare och kunder på bästa sätt.</p> <p>Kommunens publika webbkarttjänst Väsbykartan, utvecklas kontinuerligt för att kommuninvånare och andra besökare själva ska finna relevant kommunal information.</p> <p>Användningen av det interna webverktyget WebMap ökar stadigt och enheten jobbar i samverkan med användarna för att bästa nyttan ska uppnås.</p> <p>Väsbykartan som är medborgarnas webbkarta för kommunal information ökar även denna kraftigt. Ökningen bedöms bero på att fler och fler ute i samhället i dag har blivit vana att använda och söka information via offentliga webbtjänster. Anpassningar för att motsvara utseende och innehåll av kommunens nya websidor pågår.</p>

Mål: Kontoret ska bidra till att kommunens negativa miljö- och klimatpåverkan minskar

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Andel interimistiska slutbesked för nybyggda en- och tvåbostadshus (Bygglovenheten)	100 %	100 %	100 %	100 %
● Andel interimistiska slutbesked för nybyggda flerbostadshus (Bygglovenheten)	100 %	100 %		
● Andel planeringsprojekt där utveckling av ekosystemtjänster främjats (Enheten för stadsutveckling och hållbar planering) (Tillväxt och regional utveckling)	100 %	100 %	100 %	
● Andelen planlagda bostäder med bra kollektivtrafiklägen ska vara minst 80 % (definition enligt trafikstrategin) (Enheten för stadsutveckling och hållbar	80 %	99 %	98 %	82 %

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
planering) (Tillväxt och regional utveckling)				

Handlingsplan	Kommentar
● Läckage av PCB till Väsbyån/Oxundasjön	Kommunen arbetar med att spåra och hantera läckage av PCB som hittats i Väsbyån/Oxundasjön samt utreda åtgärdsbehovet i samarbete med berörda myndigheter. Ansvaret för projektet har under året gått från kontoret för samhällsbyggnad till kommunledningskontoret. Kontoret har deltagit i arbetet.
● Minskat flygbuller	Bevakas kontinuerligt av miljökontoret och chefen för tillväxt och regional utveckling.
● Öka effektiviteten i markanvändningen i centrala och kollektivnära områden (Enheten för stadsutveckling och hållbar planering) (Tillväxt och regional utveckling)	Kommunen arbetar kontinuerligt med planering av förtätning av centrala delarna och att skapa förutsättningar för markanvisning i centrala lägen. Flertalet projekt för förtätning i de centrala delarna pågår bl a Fyrklövern, Väsby Entré, Vilundaparken mfl
● Interimistiska slutbesked (Bygglovenheten)	Under året har bygglovenheten påmint fastighetsägare om att begära slutbesked. Arbetet har delvis kunnat genomföras som ungdomsprojekt. En stor mängd slutbesked har kunnat utfärdas som ett resultat av arbetet.
● Planeringsarbetet ska bidra till minskad negativ miljö- och klimatpåverkan (Enheten för stadsutveckling och hållbar planering) (Tillväxt och regional utveckling)	<p>En checklista för analys av ekosystemtjänster i planering har tagits fram. Miljörevision enligt miljöledningssystemet har genomförts.</p> <p>Miljöplanering som pågår/pågått under året:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbetet med implementering av ekosystemtjänstplan pågår och under september hölls en workshop med genomförandesidan inom KSB. Arbete med en kommunikationsplan för intern förankring av planen har påbörjats och en folder om ekosystemtjänster på kvartersmark är under framtagande. En checklista för analys av ekosystemtjänster i planering har tagits fram och uppdatering av Poängsystemet i Fyrklövern med fokus på ekosystemtjänster har pågått under året. • En slutrapport om ekologiska spridningssamband levererades under juli och layoutarbete för tryck pågår. • Projektet om PCB i Väsbyån/Oxundasjön pågår. Arbetet med ansvarsutredningen fortsätter, planeras vara klar under kvartal 2 2018. • LIFE-projekt i Norrviken kommer att upphandla entreprenör för behandling av bottensediment under Q1 2018. Förhoppningen är att behandlingen kommer att genomföras under kvartal 2/kvartal 3 2018. Tillsammans med representant från Sollentuna kommun har projektet presenterats för styrgruppen för hela LIFE IP Rich Waters. • Framtagande av nytt miljöövervakningsprogram inom Oxunda vattensamverkan är klart. Under året har ett jordbruksprojekt med LOVA-stöd och miljöanslag från Landstinget pågått, ca 800 000 totalt har slutredovisats. Under 2018 ska ett nytt projekt för att minska fosforläckage från jordbruk och hästgårdar startas upp. • Inom Mälarens vattenvårdsförbund har en kort presentation hållits om det vattenplaneringsarbete som görs i Upplands Väsby och hur Väsby kopplar vattenfrågor till ekosystemtjänster. Även hållit i en workshop inom ämnet vattenplanering för övriga vattensamordnare inom Mälarens vattenvårdsförbund.

Handlingsplan	Kommentar
	<ul style="list-style-type: none"> Fiskevårdsprojekt har tagit fram en fiskevårdsplan, kartering och genomförande av fiskevårdande åtgärder En workshop i dagvatten i samhällsbyggnadsprocessen har hållits med VA och Gata/park. Deltagit i ISSUE, forskningsprojekt om hållbara stadsdelar. Arbete inom Kilsamverkan för Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen har fortsatt. En uppdatering har gjorts av Naturinventeringen där ny avgränsning diskuterats. En uppdatering av Naturkartan pågår. Projektplan för bildande av naturreservat i Bergaskogen pågår, detta samordnas delvis med KFK. Planering för friluftslivet i Norra Törnskogens naturreservat fortlöper. En revidering av verktyget för att beräkna grönytefaktor för allmän platsmark har skett. En översyn av kommunens behov och nytta av verktyget har genomförts. Under året har planering gjorts för åtgärder som minskar näringsläckage till vattendrag. Inom Norra Stockholmsåsens grundvattenråd har det genomförts en workshop med deltagande från samtliga ingående kommuner. Det var ett stort intresse för denna workshop med totalt 60 deltagare – både tjänstepersoner och politiker. En riskanalys av hela åsen har tagits fram under hösten och ska färdigställas innan jul. En dialog angående klimatanpassning och framtagande av en kommunal skyfallskartering har påbörjats. <p>Trafikplanering som pågått under året</p> <ul style="list-style-type: none"> Busslinjenätsanalys framtagen Statlig medfinansiering sökt för tillgänglighetsanpassning av sex busshållplatser samt gång- och cykelväg längs Ekebovägen. Förslag på ny Trafikstrategi har varit ute på samråd. Hastighetsplan har tagits fram under året. Checklista för teknisk handbok och granskning av detaljplaner är påbörjad. Utredning om förbättring av Igelvadsstråkets utformning är påbörjad. Förslag på övergripande vägnät för breda transporter är framtaget. Förprojektering för Ekebovägens gång- och cykelväg är klar.

Delmål: Tillhandahålla geodata och GIS-tjänster.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Kart- och GIS. Nöjdhet för levererade geodata, GIS- och måttjänster (Kart- och GIS-enheten)	3,1	3,2	3	3,76

Handlingsplan	Kommentar
● Tillhandahålla geodata och GIS-tjänster (Kart- och GIS-enheten)	<p>Kart- och GIS enheten har sedan 2013 skickat ut en kundenkät till kunder som gjort en beställning på en kartprodukt eller en tjänst av enheten. Svarsfrekvensen har varit allt lägre och analyser av resultaten genom åren visar att kunderna är nöjda med leveransen och bemötandet men kostnaden och i vissa fall leveranstiden är det som kunder är missnöjda med. Enheten upphör därför att skicka enkäter och åtgärdar genom att utreda möjligheten att förbättra tillgänglighet och kostnad med att skapa fler e-tjänster och att öppna upp viss geodata som kostnadsfri.</p> <p>Förberedelser för att snabba upp handläggningstiderna och tillgängligheten har gjorts genom att bland annat digitalisera flödet mellan interna verksamheter på kontoret. Detta förväntas ge resultat under nästa år då fler e-tjänster skapas för kart- och GIS tjänster.</p>
■ Aktiv samverkan med näringslivet och en god service (Kart- och GIS-enheten)	Uppföljning saknas.

Delmål: Ökad miljöhänsyn på kommunens mark

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Naturvård av mark, ha (Gata/park)	100	160		

Handlingsplan	Kommentar
■ Naturvårdsplan (Gata/park)	<p>Under året har de skötselinsatser som påbörjades under 2016 vid Tolanvägen/Heimdalsvägen och Eggeby Fornpark (hjordhägnen) slutförts. I dessa områden huggs forn lämningar fria från träd och buskar och ljuskrävande arter som tall och ek gynnas genom att friställas. Under året har även skötselinsatser genomförts i grönområden vid Grimstavägen och Rosendalsgränd/Rosendalsvägen, vid Prästgårdsmarken och i Odenlund. Flera av kommunens betesmarker och mark längst med Upplandsleden vid Harva har också röjts från lövsly. Nya skötselinsatser i Norra Törnskogens naturreservat har påbörjats.</p> <p>Gata/park arbetar också aktivt genom försöksprojektet <i>Från gräsmatta till äng</i> med att undersöka hur skötseln av kommunens parker kan bli mer naturvårdande. För att göra skötseln av kommunens parker mer miljövänlig och mindre kostnadsdrivande har gata/park ställt om flera bruksgräsmattor till långgräsytor som istället för 9-10 gånger per år klipps en gång per år. Projektet kommer fortsätta under verksamhetsåret 2018.</p>
■ Genomförande av trafikplan (Gata/park)	<p>Under året har gång- och cykelvägar längs med Valhallavägen och längs Stockholmsvägen över Sandbron färdigställt. Under året har arbetet för kommande byggnation av gång- och cykelväg längs Ekebovägen fortlöppt och diskussion om anslutning mot projektet Fyrklövern har förts. Dialog- och utredningsarbete med fastighetsägare och Trafikverket fortlöpte för gång- och cykelväg från Eds allé till Masthuggarvägen. Arbetet med cykelöverfart Dragonvägen slutfördes. Arbetet med</p>

Handlingsplan	Kommentar
	<p>gång- och cykelväg längst Ekebyvägen gick under senare delen av året in i detaljprojekteringsfasen. Flertalet beläggningsarbeten har även gjorts under året där fokus har legat på gång- och cykelvägar. Förhoppningsvis är detta en bidragande orsak till det höga NMI som kommunen erhöll för just gång- och cykelvägar.</p> <p>Under slutet av året färdigställdes även mindre trafiksäkerhetsåtgärder såsom vibrationsåtgärder genom refuger på Optimusvägen, komplettering av gångväg längs Älvhagsvägen (skolväg), trafiksäkring av korsningen Oxundavägen-Länsmansvägen samt säkring av cykelöverfart vid Bragevägen-Frejavägen.</p> <p>Som ett led i ett ökat miljöhänsyn påbörjade gata/park i slutet av augusti ett arbete med att återanvända den sand som lades ut på kommunens gator och vägar under vintern. Totalt handlar det om cirka 3000 ton. Målet var att återanvända 3-8 mm fraktion till kommande vintersäsong och övriga fraktioner till skyddsfyllning och grovfyllning i kommunala ledningsschakter.</p>

Delmål: Ökad forn- och kulturminnesvård inom kommunens naturmark

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Restaurering av forn- och kulturlämningsområden, ha (Gata/park)	1	0	2	1

Handlingsplan	Kommentar
 Restaurering av forn- och kulturlämningsområden (Gata/park)	<p>Utifrån projektplanen för Fornparker samt skötselplaner från Riksantikvarieämbetet restaureras forn- och kulturlämningar för att göra kulturhistoriska miljöer mer tillgängliga samt öka den biologiska mångfalden i landskapet. Platserna som restaureras hävdas i form av betande djur eller slätter.</p> <p>I Eggeby Fornpark har arbetet bestått av att hugga fornlämningarna fria från träd och buskar och friställa ljuskrävande träd som bland annat tall och ek. Arbeta med att ta fram informationsskyltar där besökare kan ta del av information om områdets natur- och kulturmiljövärden har fortsatt. Arbetena har försenats och kommer att slutföras under 2018.</p> <p>Arbetena med Fornparken vid Eddavägen som var planerade att slutföras under 2017 har försenats och kommer istället slutföras i början av 2018. Inriktning på arbetet med Fornparken vid Eddavägen är att göra utredningar om områdets historia och genomföra kommunikationsinsatser.</p>

Delmål: Energieffektivisering av offentlig belysning

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Energieffektiviseringseffekt i belysningsnätet (Gata/park)	50	79	64	
 Total energianvändning (Gata/park)	2 571	2 667	2 646	

Handlingsplan	Kommentar
 Belysningsprogram	Under året har arbeten gjorts i enlighet med planen och såväl utbyten av armaturer som ny belysning för tunnlar och gång- och cykelvägar som saknat belysning. Årets förnyelse innebar en energieffektivisering på totalt 79 MWh/år.
 Energianvändning i offentlig belysning (Gata/park)	Målsättningen är att energieffektivisera befintligt belysningsnät genom att byta ut äldre armaturer och stolpar mot modernare teknik. Planen omfattar utbyte av farliga stolpar och kvicksilverarmaturer samt gamla armaturer och kablar. Alla armaturer som byts ut ersätts med LED-armaturer för att minska energianvändningen. Under året har byte till led-armaturer i huvudsak utförts i Brunnby-Vik samt på delar av Mälarvägen, Stockholmsvägen och Vallentunavägen. Två tredjedelar av kommunens tunnlar har under året fått ny belysning och två gång- och cykelvägar vid Blommelundsvägen och Lövsstavägen som tidigare saknat belysning helt har försetts med gatubelysning. En gång- och cykelväg vid Tidlösavägen har även försetts med nya stolpar och led-armaturer. Årets förnyelse innebar en energieffektivisering på totalt 79 MWh/år.
 Laddstolpar till elbilar (Gata/park)	Under året har laddstolpar för 34 platser anlagts vid Vilundaparken. När nätägaren färdigställt sin del av arbetet kan de tas i bruk.
 Läckage av PCB till Väsbyån/Oxundasjön (Gata/park)	Berör i dagsläget inte gata/park-enheten.

Delmål: Återvinningen av material ska öka

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
 Andel av hushållsavfall som materialåtervinns (Kretsloppsensheten)	45 %	37 %	34 %	33 %

Handlingsplan	Kommentar
 Nytt insamlingssystem för förpackningar och tidningar från småhus (Kretsloppsensheten)	Utifrån tidigare Pilotprojekt för fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar ska ett nytt insamlingssystem tas fram. Möten med berörda samarbetspartners har hållits och en projektplan har tagits fram. Tidplanen blir förskjuten.
 Gestaltningpolicy för återvinningsstationer (Kretsloppsensheten)	På uppdrag av Byggnadsnämnden drivs ett projekt i syfte att utforma en gestaltningpolicy för återvinningsstationer inom kommunen. Projektet har smått startats upp igen hos gata/park. Gärdesgården runt återvinningsstationen på Sandavägen är klar.
 Miljöhandlingsplan avfallshantering (Kretsloppsensheten)	Dokumentet miljöhandlingsplan 65.1 Avfallshantering och miljörutiner 65.1.1, 65.1.2 och 65.1.3 reviderades i samband med den externa miljörevisionen i mars. Dokumenten finns på Insidan/arbetsstöd/miljöarbete.
 Nytt samverkansavtal med FTI	Det samverkansavtal som under 2016 tecknades med FTI ska implementeras i verksamheten, bl.a. ska nya krav följas upp

Handlingsplan	Kommentar
(Kretsloppsensheten)	och rutiner sätts. På befintliga återvinningsstationer ska, i största möjligaste mån, behållarna bytas från frontlyftande till kranlyftande behållare. Projektet har varit vilande under perioden. Bytet till krantömmande behållare hänger på när FTI godkänner det systemet i Upplands Väsby.
◆ Iordningsställa nya platser för återvinningsstationer (Kretsloppsensheten)	<p>Under 2017 har följande platser tagits fram/förberetts, utifrån tidigare genomförd kartläggning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Älvsundavägen - platsen har börjat förberedas och färdigställs i samband med projektet. • Stora vägen Bollstanäs - platsen är klar men bollen för utställning av behållare ligger hos FTI. Endast krantömmande behållare är möjligt. • Verdandivägen (vändslingan) - bollen för utställning ligger hos FTI. Endast krantömmande behållare är möjligt. • Nedra Runby 1:6 - försenad pga Väsby entréprojektet som kommer att behöva använda ytan. Endast krantömmande behållare är möjligt. Tidigast 2019 kan det upptas igen. • Parkering utefter Tunavägen - struken då platsen måste användas till annat. • Tolanvägen - senare i tid, runt 2019. Endast krantömmande behållare är möjligt. • Utefter Länsmansvägen - senare i tid, tidigast påbörja 2018. Endast krantömmande behållare är möjligt. • Pendlarparkeringen - ingen förändring. <p>Det är FTI som beslutar om när Upplands Väsby får tillgång till krantömmande behållare. På många av platserna krävs det.</p>
● Ökad medvetenhet i avfallsfrågor och dess miljöpåverkan (Kretsloppsensheten)	För att öka medvetenhet kring avfallsfrågan sker återkommande återkoppling till hushåll och verksamheter kring insamlade avfallsmängder och dess miljöpåverkan. Projekt med systematisk återkoppling genom annonser och utskick i sociala medier har genomförts och avslutats. Utifrån projektet har kommunikationskanalerna analyserats och resultatet tas med i kommunikationsarbetet framåt. Under året projektledde samordnaren Hållbara Väsby samt tog fram kommunens Miljöredovisning.
● Insamling från kommunala verksamheter (Kretsloppsensheten)	E-tjänster för beställning av Närmiljöteamets tjänster har utvecklats och ersatt de tidigare pappersblanketterna. Driften med ny entreprenör för insamling av förpackningar och tidningar fortlöper. Miljörutin 61.4 uppdaterades i samband med den externa miljörevisionen, dokumentet finns på Insidan/arbetsstöd/miljöarbete.
● Ny tjänst för insamling av grovavfall i storsäck (Kretsloppsensheten)	Ny tjänst för grovavfall i storsäck är införd och marknadsförd och möjlig att beställa som e-tjänst.

Delmål: Sortering av matavfall ska öka

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Andel av hushållens matavfall som sorteras ut för biologisk behandling inkl hemkompostering och avfallskvarnar, procent. (Kretsloppsensheten)	35	26	23,4	17
■ Andel hushåll anslutna till matavfallsinsamling (Kretsloppsensheten)	65%	54%	46%	47%

Handlingsplan	Kommentar
<p> Utveckling av kommunikations- och informationsområdet (Kretsloppsenheten)</p>	<p>Avfallsverksamheten har under året arbetat för att fler ska välja att ansluta sig till matavfallsinsamlingen. Redan etablerade informations- och kommunikationskanaler så som annonsering i lokalpress, broschyrer, kommunens hemsida, tidningen "Nyinflyttad" och fakturamedskick har kompletterats med kommunikation på sociala medier. Den länsövergripande kampanjen sorteramatresten.se genomfördes. Förutom ökad anslutningen till matavfallsinsamlingen har fokus varit nya platser för kommunens mobila Återvinningscentral och Återbruksbil. Användningen av nudging i kommunikationsinsatser har utvecklats vidare och systematisk återkoppling av miljönyttan genom annonser och utskick i sociala medier har genomförts. Nya e-tjänster har utvecklats och implementerats.</p> <p>Under året har andelen hushåll anslutna till matavfallsinsamlingen ökat från 46% till 54%. Då möjligheten att sortera matavfall inte nödvändigtvis leder till att allt matavfall sorteras ut eller att alla boende i en fastighet sorterar blir den andel matavfall som sorteras ut lägre. Restavfallsfraktionen innehåller fortsättningsvis 30% (icke-utsorterat) matavfall. Då resultatet stadigt ökar är förutsättningarna goda för att nå avfallsplanens mål om 35% av hushållens matavfall sorteras ut senast 2020.</p> <p>Andel av hushållsavfall som materialåtervinns ökar för långsamt för att nå avfallsplanens mål om 50% materialåtervinningsgrad senast 2020. Fler återvinningsstationer, förbättrade tjänster för insamling av grovavfall och matavfall bör leda till att återvinningsgraden ökar något. Den största utmaningen är dock att restavfallsfraktionen fortsättningsvis innehåller 40% (icke-utsorterade) förpackningar.</p>
<p> Ökad matavfallsinsamling i flerbostads- och småhus (Kretsloppsenheten)</p>	<p>Kommunikationsinsatser riktade till enbostadshus under T3 har resulterat i en ökning från 31,1% till 36,7% anslutna enbostadshus till matavfallsinsamlingen. Insatserna resulterade i en ökning från 51% till 54% anslutna hushåll totalt i kommunen.</p>
<p> Förbättrad insamling av hushållsavfall (Kretsloppsenheten)</p>	<p>Flera osäkra hämtställen har avslutats, andra pågår. Avvikelser, reklamationer och klagomål följs upp regelbundet med entreprenör och hanteras. Hängaren har börjat användas och en första utvärdering av den har gjorts och visat ett positivt resultat, en andra utvärdering sker efter vintern.</p> <p>Ett stort arbete med att byta ut alla containrar av modellen vipa har pågått under året och är nästan klart. De nya grovavfallstjänsterna är införda.</p> <p>En genomgång har gjorts av den inventering som LS Tankservice har gjort för att identifiera var det finns arbetsmiljöproblem. Resultatet har jämförts med miljökontorets inventering. Arbetet kommer att fortsätta under 2018 för att hitta lämpliga åtgärder.</p>
<p> Förberedelse för upphandling av matavfall från verksamheter (Kretsloppsenheten)</p>	<p>Under 2017 genomfördes upphandling av matavfall från verksamheter och entreprenaden tilldelades Suez Recycling AB. Entreprenaden startade 1 oktober.</p>
<p> Ökad miljöstyrning i avfallstaxan (Kretsloppsenheten)</p>	<p>Målet är att avfallstaxan ska styra mot ökad sortering och minskade avfallsmängder. I enlighet med kommunens principer för styrning av avfallstaxan ges rabatt för de som har matavfallsinsamling och incitament att ha glesare hämtningsintervall eller färre kärl för brännbart hushållsavfall.</p> <p>Antalet nya anmälningar till matavfallsinsamlingen och de ekonomiska konsekvenserna samt åtgärder och utfall tidigare år har analyserats för att identifiera vilka åtgärder som haft störst positiv påverkan på antalet nyanslutningar. Ekonomiska incitament kan vara verkningsfulla.</p> <p>I avfallstaxan 2018 har rabatten för de som ansluter sig till matavfallsinsamlingen höjts och de som delar matavfallskärl</p>

Handlingsplan	Kommentar
	premieras.

Delmål: Avfallsmängden per invånare ska minska

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
◆ Insamlat hushållsavfall, kg/inv (Kretsloppsensheten)	492	497	497	496

Handlingsplan	Kommentar
◆ Avfallsprevention (Kretsloppsensheten)	<p>Verksamheter i kommunen ska kunna redovisa att och hur de aktivt arbetar med att minska avfallsmängden. Målen för 2016 är att minst 50 % av restauranger, storkök och livsmedelsbutiker ska kunna redovisa att och hur de aktivt arbetar med att minska avfallsmängderna. Även 100 % av de kommunalana storköken, förskolor, skolor och LSS samt minst 50% av kommunalt finansierade storkök, förskolor, skolor och LSS ska kunna redovisa.</p> <p>Arbetet med att samordna arbetet inom kommunen för att minska matsvinn från kommunala verksamheter har inletts där Kretsloppsensheten samarbetar med kommunens måltidsstrateg. Kretsloppsensheten har deltagit i "Ung i Väsby" där högstadielärover fick ge sin syn på miljö- och hållbarhetsfrågor bland annat hur mängden avfall kan minska. Kretsloppsensheten har bidragit till SÖRAB-kommunernas gemensamma arbete för att förebygga avfall och deltagit i uppstart för nationellt arbete för minskat matsvinn.</p>

Delmål: Minskad miljöpåverkan från spillvattensystemet.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
■ Utsläpp av spillvatten (antal händelser/år) (VA)	1	3		

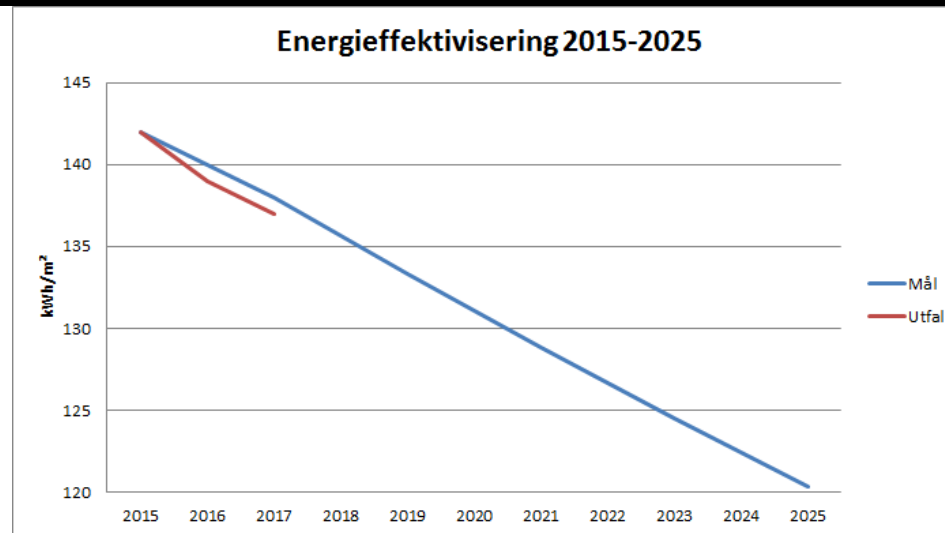
Handlingsplan	Kommentar
◆ Åtgärdsplanering (VA)	<p>VA-verksamhetens mest betydande miljöaspekt är risken för bräddning eller läckage av orenat spillvatten. Utsläpp av spillvatten kan bl.a. leda till eutrofiering och syrebrist i sjöar och vattendrag men även spridning av andra föroreningar. Risken att brädda ökar med ökad mängd inträngande dagvatten, grundvatten eller annat tillkommande vatten. Ökad mängd tillskottsvatten leder vidare till sämre rening i Käppalaverket, ökad risk för bräddning från verket och slutligen ökad övergödning i Östersjön. Bristfälligt underhåll av VA-anläggning ökar också risken för läckage och bräddning från ledningsnät och pumpstationer. För att minska risken för utsläpp av näringsämnen från spillvatten till miljön görs årligen en åtgärdsplanering med olika aktiviteter som ska genomföras under året för att bibehålla eller höja kvaliteten på VA-anläggningen. T ex genomförs årliga reinvesteringar i ledningsnätet och i spillvattenpumpstationer. Åtgärdsplan är framtagen men på grund av resursbrist har VA-enheten under 2017 inte kunnat genomföra samtliga planerade</p>

Handlingsplan	Kommentar
	reinvesteringar.

Delmål: Energianvändningen per kvadratmeter i kommunens lokaler ska minska med 3 procent per år räknat i kWh/kvm, jämfört med föregående år.

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
◆ Klimatkorrigerad energianvändning kWh/kvm i kommunens lokaler, exklusive Vilundabadet (Fastighet)	138	137	152	153
▬ Total elanvändning (Fastighet)		17 134	17 264	16 781
▬ Total fjärrvärmeanvändning (Fastighet)		7 036	8 220	6 852

Handlingsplan	Kommentar
● Brukarsamverkan (Fastighet)	Brukarsamverkan är ett utbildningsprogram för verksamheter i kommunens lokaler med syfte att påverka verksamma i lokalerna att agera energismart. I projektet ingår utbildning inom energi och naturvetenskap, för barn och vuxna, samt stöd vid framtagande av rutiner och mål. Brukarsamverkan har under 2017 fortsatt med sitt vinnande koncept. Det har även planerats för en nykomponerad teaterföreställning till våren 2018. Det är musikern och artisten Staffan Lindberg som skapar föreställningen för Väsby's förskolebarn, skraddarsydd för Brukarsamverkan.
● Green Building-krav (Fastighet)	Energianvändning är en betydande miljöaspekt i Väsby och en indikator i det nationella miljömålet God bebyggd miljö. Genom att ställa Green building-krav vid nybyggnation bidrar fastighet till arbetet med detta. Riktlinjer för hållbart byggande har tagits fram utifrån kommunens gällande mål och strategier inom energi och miljö som är relevanta vid nybyggnation. Riktlinjerna fungerar även som stöd vid tillfälliga uppställningar och renoveringar i befintligt bestånd. I och med detta byts Green building-kravet ut mot ett Miljöbyggnadskrav där fler miljöaspekter lyfts fram.
● LCC-kalkyler (Fastighet)	Inför varje energieffektiviseringsinvestering genomförs en LCC-kalkyl där Upphandlingsmyndighetens mallar används. Under 2017 har detta löpande genomförts för samtliga energieffektiviseringsåtgärder.
● Systematiskt energieffektiviseringsarbete (Fastighet)	Energieffektivisering Ett nytt energimål sattes under 2017 vilket gjort att nyckeltalet ändrats något och att en ny kurva tagits fram. I det nya nyckeltalet ingår inte Vilundabadet och Vilundaparken eftersom de inte är jämförbara med övriga byggnader. Det nya målet innebär att kommunen till 2025 ska uppnå en energiprestanda motsvarande 120 kWh/m ² . Under 2017 minskade energianvändningen med 1,5 % och med den takten kommer målet att uppnås. Under året har fokus varit på belynings- och ventilationsåtgärder.

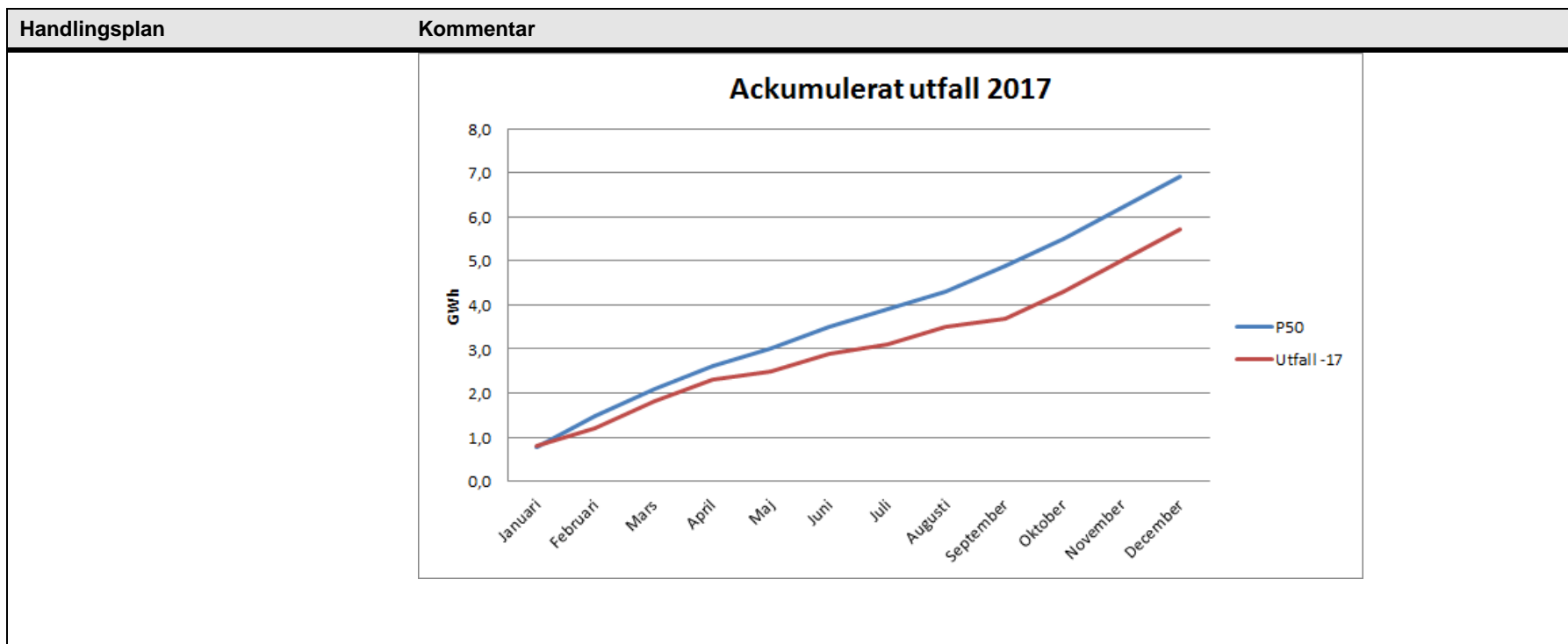

Vindkraftverket

Under 2017 har vindkraftverket producerat knappt 20 % mindre än årsprognosen (P50). De största orsakerna till detta är svagare vindhastigheter än genomsnittligt samt nedisning på bladen. Tillgängligheten, den möjliga produktionstiden, har varit hög under året. Genomsnittet hamnade på 98,3 %.

I slutet av året har Siemens gjort en garantibesiktning, då den efter 5 års drift löper ut. Förhandlingar om resultatet från den pågår, men vårt verk verkar ha klarat sig bra då inga större skador hittats.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning genomförde i november 2017 en miljötillsyn på Fallåsberget. Syftet var att genomföra en rutinmässig kontroll samt att få kunskap om anläggningen. Inga brister noterades.

Delmål: Andel producerad förnybar energi ska öka

Nyckeltal	Mål 2017	Resultat 2017	Resultat 2016	Resultat 2015
● Producerad förnybar el, MWh/år (Fastighet)		5 692	5 474	6 005
■ Andel förnybar fjärrvärme (Fastighet)		89%	89%	84%

Handlingsplan	Kommentar
● Klimat- och miljösmart teknik (Fastighet)	Utredning av solceller har gjorts för två LSS-boenden som ska byggas inom kort, i Skälby och i Frestaby. En anläggning i Frestaby ansågs prisvärd och kommer installeras med solcellsstöd från Energimyndigheten. Flera nybyggnationer pågår

Handlingsplan	Kommentar
	och i samtliga projekt utreds möjligheten att installera solceller.

Delmål: Fastighet ska bidra till att negativ miljö- och klimatpåverkan minskar

Handlingsplan	Kommentar
● Miljöutbildningen (Fastighet)	Samtliga medarbetare på Fastighetsenheten har genomfört miljöutbildningen.
● Gifffria förskolor (Fastighet)	Kommunen har sedan tidigare kartlagt kemikalier i förskolemiljön enligt Naturskyddsföreningens modell. De krav som gäller vid nyproduktion finns inarbetade i Riktlinjer för hållbart byggande som togs fram under 2017. Det pågår även ett arbete med att utröna vilka kemikalie- och materialkrav som går att ställa på utemiljöer som exempelvis vilken typ av gummiastfalt och konstgräs som används på skolgårdar.

